

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD TRNAVA
Cukrová 1, 917 01 Trnava

MESTO TRNAVA Mestský úrad v Trnave		
Datum:	31. JÚL 2017	Vyb.: Ag
Ev.č.záznamu:	69246/17	
Číslo spisu:		

Váš list číslo / zo dňa Naše číslo linka Trnava
/30.6.2017 KPUTT-2017/17284-3/58003/Grz 033/2452831 26.7.2017

Krajský pamiatkový úrad Trnava, ktorý je podľa § 9 odseku 5 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“), miestne príslušným orgánom štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu, na základe žiadosti o vyjadrenie k projektu statického zabezpečenia: „**Sanácia hradobného múru, severná veža – PD statiky**“ vypracovanej Ing. Gabrielou Belicovou so zodpovedným projektantom Ing. Petrom Kleimanom v máji 2017 zaslanej dňa 30.6.2017 investorom Mesto Trnava – Mestský úrad v Trnave, Odbor investičnej výstavby, Ulica Trhová 3, 917 71 Trnava, v súvislosti s obnovou úseku hradobného múru na pozemku parc. č. 400 k.ú. Trnava, v priestore kurtiny (hradby) mestského opevnenia zapísanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 1057/28 (západne od objektu severovýchodnej nárožnej veže č. ÚZPF 1057/6), ktorá je súčasťou súboru pamiatkových objektov národnej kultúrnej pamiatky – mestského opevnenia evidovaného v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky pod číslom 1057/1-37 vydáva toto

z á v ä z n é s t a n o v i s k o

Krajský pamiatkový úrad Trnava v zmysle § 32 ods. 10 pamiatkového zákona s realizáciou projektu statického zabezpečenia, týkajúcej sa obnovy Národnej kultúrnej pamiatky – mestské opevnenie evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky pod číslom 1057/1-37

s ú h l a s í

s nasledovnými podmienkami:

1. V súvislosti so zemnými prácami realizácie statického zabezpečenia je potrebné uskutočniť archeologický výskum v zmysle podmienok rozhodnutia KPUTT-2017/5498-3/139/Grz, Kaz zo dňa 21.2.2017.
2. Zemné práce statického zabezpečenia je nutné vykonávať ručne.
3. Investor je povinný zabezpečiť účasť statika na kontrolných dňoch kde bude uvedeným statikom navrhnutý spôsob realizácie a etapizáciu prác statického zabezpečenia.

4. Chýbajúce murivo vnútornej interiérovej hrúbky steny bude doplnené s použitím novej kvalitnej, mrazuvzdornej tehly vhodnej aj na exteriérové použitie a majúcej vzhľad starej tehly. V prípade nutnosti je možné použiť aj soľami a sadzami neznečistenú, kvalitnú starú tehlu.
5. Ako stavebný materiál bude použité kvalitné vzdušné hasené vápno pred použitím odležané minimálne 3 mesiace vo vhodných podmienkach. V prípade použitia vzdušného vápna a dodržania technologických postupov nie je potrebné do malty pridávať puzolánovú prísadu.
6. Ako plnivo bude použitý ostro-hranný vápenný piesok kombinovanej hrubšej i jemnejšej frakcie. Odtieň piesku nesmie negatívne narušovať mierne okrový resp. neutrálne biely vzhľad ložnej malty.
7. Škárovanie muriva je potrebné vyhotoviť na miestach s vypadanou originálnou ložnou maltou podľa pokynov pracovníka Krajského pamiatkového úradu Trnava.
8. Pre zjednotenie povrchu originálnych ložných a styčných škár a škár dopĺňaných je nutné novú maltu patinovať. Uvedené práce sú umelecko-remeselného charakteru.
9. Murárske práce možno realizovať od polovice apríla do konca septembra. V prípade, že dlhodobé predpovede počasia budú priaznivé, je možné vykonávanie murárskych prác predĺžiť resp. urýchliť o tri týždne. Murárske práce sa nesmú vykonávať nočné teploty klesnú pod 5 stupňov celzia.
10. Zachytenie predprsne stálou podpornou konštrukciou je nutné vyhotoviť čo najšetrnejšie k originálu hradby. Je preto potrebné použiť čo najsubtílnejšie závitové nerezové tyče a minimalizovať ich počet.
11. Betónová doska tvoriaca podlahu ochodze nebude kotvená do päty predprsne, ale do novej, domurovanej hrúbky muriva vnútornej, t.j. interiérovej časti hradby. Tento postup je potrebné zápisnične odsúhlasiť statikom počas kontrolného dňa.
12. Postup obnovy a konkrétne riešenie detailov architektúry bude určované počas kontrolných dní pracovníkom KPÚ TT.

Záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Trnava má platnosť 3 roky odo dňa vydania, ak nedôjde k jeho použitiu na účel, pre ktorý je určené.

Odôvodnenie:

Na Krajský pamiatkový úrad Trnava bola dňa 30.6.2017 doručená žiadosť o vyjadrenie k projektu statického zabezpečenia: „**Sanácia hradobného múra, severná veža – PD statiky**“ vypracovanej Ing. Gabrielou Belicovou so zodpovedným projektantom Ing. Petrom Kleimanom v máji 2017 zaslanej dňa 30.6.2017 investorom Mesto Trnava – Mestský úrad v Trnave, Odbor investičnej výstavby, Ulica Trhová 3, 917 71 Trnava, v súvislosti s obnovou úseku hradobného múru na pozemku parc. č. 400 k.ú. Trnava, v priestore kurtiny (hradby) mestského opevnenia zapísanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 1057/28 (západne od objektu severovýchodnej nárožnej veže č. ÚZPF 1057/6), ktorá je súčasťou súboru pamiatkových objektov národnej kultúrnej pamiatky – mestského opevnenia evidovaného v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky pod číslom 1057/1-37.

Trnavské mestské opevnenie patrí k najvýznamnejším pamiatkam svojho druhu na území Slovenska, i v širšom stredoeurópskom priestore. V priestore navrhovaných prác sa nachádzajú nadzemné úseky mestskej fortifikácie z obdobia vrcholného stredoveku (14. stor.). Pod úrovňou terénu sa nachádzajú pozostatky základových konštrukcií južného líca

a jadra v nad zemí zaniknutej časti hrúbky múru kurtiny. Odhalenie pozostatkov stredovekej hradby nachádzajúcich sa pod úrovňou terénu je základným predpokladom umožňujúcim vykonanie obnovy.

V súvislosti so statickým zabezpečením a jeho zemnými prácami je pravdepodobné, že dôjde k zásahu aj do archeologických nálezových situácií. Preto je potrebné v súvislosti s nimi realizovať archeologický výskum. Aby došlo k riadnemu zachyteniu archeologických nálezových situácií a zároveň nedošlo k poškodeniu stojacej architektúry, je potrebné zemné práce vyhotoviť ručne. Dohliadanie na postup prác statikom je opatrením na zachovanie bezpečnosti pri realizácii prác statického zabezpečenia.

Murárske práce, ktoré sa budú realizovať za použitia vápennej malty potrebujú určitý čas na vytvrdnutie ložnej malty za vhodných klimatických podmienok. Je preto potrebné práce uskutočniť v období od polovice apríla až do konca septembra, aby bolo možné zabezpečiť vyzretie malty bez rizika jej premrznutia. V prípade, že napredovanie prác bude vyžadovať predĺženie prác, je možné za predpokladu priaznivej meteorologickej predpovede práce predĺžiť, alebo urýchliť o tri týždne. Malta používaná na murovanie musí byť založená na vápennej technológii, čím sa zabezpečí jej kompatibilita s originálnou maltou. Ako najvhodnejšie sa javí použitie klasického vzdušného vápna, ktorá musí byť po zhasení dostatočne odležané. Odležanie vápna má pozitívny vplyv na štruktúru kryštálov haseného vápna (zväčšuje sa povrch spojiva) čo má priaznivý účinok na spracovateľnosť, mrazuvzdornosť a urýchľuje sa proces karbonatácie. Použitie plnivo tvorené ostrohranným vápencom sa svojou štruktúrou odlišuje od originálnej malty, čím sa zabezpečí dodržanie zásady odlišenia starého muriva od nového. Vápenná malta vyhotovená tradičnou technikou dostatočného odležania za predpokladu dodržania všetkých predpísaných technologických postupov dosahuje vynikajúce kvality a požadované fyzikálne vlastnosti. Preto nie je potrebné do takto pripravenej malty pridávať akékoľvek prísady. Vzhľadom na to, že pôvodná ložná malta má výrazne okrový odtieň, je potrebné zabezpečiť patinovanie ložných mált, ktoré zabráni príliš kontrastnému a rušivému vzhľadu novo opravovaných častí. Škárovanie je potrebné vyhotoviť iba na miestach, kde sú ložné škáry po čiastočnom vypadaní primárneho muriva ustúpené a majú nepravidelný povrch.

Z pamiatkového hľadiska je najcennejšou časťou hradby predprsň. Ide totižto o časť, ktorá obsahuje architektonické detaily ako strieľňové otvory, zamurované cimburia smolné nosy či kapsy po drevených konštrukciách. Je preto nevyhnutné použiť čo najsubtílnejšie závitové nerezové tyče a v prípade, ak je to možné, nekotviť ich do predprsne, ale do novodobého muriva. Bod č. 10. bol telefonicky konzultovaný so statikom Ing. Petrom Kleimanom a následne ním odsúhlasený.

Vzhľadom na vyššie uvedené správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Zoznam právnických osôb oprávnených Ministerstvom kultúry SR na vykonávanie archeologického výskumu je k dispozícii na príslušných krajských pamiatkových úradoch a Pamiatkovom úrade SR

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD
TRNAVA
Cukrová 1
917 01 TRNAVA

Ing. arch. Gabriela Kvetanová
riaditeľka
Krajského pamiatkového úradu Trnava

Doručí sa:

1. Mesto Trnava – Mestský úrad v Trnave, Odbor investičnej výstavby, ulica Trhová 3, 917 71 Trnava

